

Kohtuasi C-277/22**Eelotsusetaotlus****Saabumise kuupäev:**

22. aprill 2022

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Fővárosi Törvényszék (Pealinna kohus, Ungari)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

22. märts 2022

Kaebaja:

Global NRG Kereskedelmi és Tanácsadó Zrt.

Vastustaja:

Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (Ungari energiasektori ja avalike teenuste reguleeriv asutus)

Fővárosi Törvényszék (Pealinna kohus, Ungari)

[...] **Kaebaja:** Global NRG Kereskedelmi és Tanácsadó Zrt. ([...] Budapest [Ungari] [...])

[...] **Vastustaja:** Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (Ungari energiasektori ja avalike teenuste reguleeriv asutus) ([...] Budapest [...])

[...] **Vastustaja toetuseks menetluse astunud huvitatud pool:** FGSZ Földgázszállító Zrt. ([...] Siófok [Ungari] [...])

[...] **Vaidluse ese:** kaebus energiavaldkonnas [...] tehtud haldusotsuse peale

Kohtumäärus

Eelotsusetaotluse esitanud kohus algatab eelotsusemenetluse Euroopa Liidu Kohtus, et see tõlgendaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ, artikli 41 lõiget 17 koostoimes põhiõiguste harta artikliga 47.

Eelotsusetaotluse esitanud kohus esitab Euroopa Liidu Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

1. **Kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ (edaspidi „direktiiv“), artikli 41 lõiget 17 koostoimes põhiõiguste harta artikliga 47 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt tunnistatakse selle liikmesriigi reguleeriva asutuse menetlustes, millega kehtestatakse võrgutasud, nende teenuste tasud, mida võrguhaldurid võivad osutada eritariifiga, ja ühendustasud, otseselt mõjutatud osalise staatust ainult võrguhalduril, kellel on selles staatuses ainuõigus menetluses tehtud otsuse peale kaebust esitada?**
2. **Juhul kui Euroopa Kohtu vastus esimesele küsimusele on jaatav, siis, kas direktiivi artikli 41 lõiget 17 koostoimes põhiõiguste harta artikliga 47 tuleb tõlgendada nii, et selle sätte kohaldamisel niisuguses asjas nagu põhikohtuasjas tuleb liikmesriigi reguleeriva asutuse sellisest otsusest, millega kehtestatakse võrgutasud, nende teenuste tasud, mida võrguhaldurid võivad osutada eritariifiga, ja ühendustasud, mõjutatud osaliseks lugeda maagaasituru osalist, kes on sellises olukorras nagu kaebaja, kellele võrguhaldur kehtestab selle otsuse alusel tariifi teenuse eest, mida võib osutada eritariifiga, ja tal on seega õigus esitada liikmesriigi reguleeriva asutuse selle otsuse peale kaebust?**

[...] [liikmesriigi menetlusõiguse kaalutlused]

Põhjendus

- 1 Eelotsusetaotluse esitanud halduskohus palub Euroopa Liidu Kohtul (edaspidi „Euroopa Kohus“) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 267 alusel tõlgendada põhikohtuasja lahendamiseks vajalikke liidu õigusnorme.

Vaidluse ese ja asjassepuutuvad faktilised asjaolud

- 2 10. augusti 2021. aasta otsusega [...] (edaspidi „vaidlustatud otsus“), mille vastustaja võttis vastu riikliku reguleeriva asutusena menetluses, mis algatati omal algatusel seoses äriühingu FGSZ Földgázaszállító Zrt. (edaspidi „FGSZ Zrt.“) kui maagaasiülekandevõrgu halduri suhtes, kehtestati maagaasi tarnimise valdkonnas ajavahemikuks 1. oktoobrist 2021 kuni 30. septembrini 2025 eritariifiskaalad, mida ülekandevõrgu haldur võib kohaldada, ja gaasitorujuhtmega ühendamise tariifide skaalad. Kaebaja (Global NRG Zrt.), maagaasi turustamise äriühing, mis kasutab maagaasiülekandevõrku võrgukasutajana, esitas eelotsusetaotluse esitanud kohtule vaidlustatud otsuse peale halduskaebuse. Põhikohtuasja vaidluse sisuliseks lahendamiseks on eelnevalt vaja Euroopa Kohtu vastust esitatud küsimustele.

- 3 Vaidlustatud otsus, mille tegi vastustaja, põhineb muu hulgas varasemal [...] 30. märtsi 2021. aasta otsusel, millega kehtestati lähtehinnameetod ja mille peale kaebaja esitas 2021. aastal samuti kaebuse. Fővárosi Törvényszék tühistas 12. jaanuari 2022. aasta kohtuotsusega [...], mis ei ole veel jõustunud, vastustaja [31. märtsi 2021] otsuse ja kohustas teda viima läbi uue menetluse. Kaebaja väidab eelkõige, et vaidlustatud otsus on õigusvastane esiteks seetõttu, et [31. märtsi 2021] otsus, millel vaidlustatud otsus põhineb, oli samuti õigusvastane, ja teiseks seetõttu, et vastustaja ei oleks tohtinud kehtestada gaasibörsiteenuse eest tasu. Ta väidab nimelt, et see teenus kuulub „ülekandega mitteseotud teenuste“ kategooriasse, arvestades komisjoni 16. märtsi 2017. aasta määruse (EL) 2017/460, millega kehtestatakse võrgueeskiri gaasi ülekandetasude ühtlustatud ülesehituse põhimõtete kohta, artikli 3 punkti 15. Kaebaja väidab ka nimetatud määruse artikli 4 lõike 4 ja artikli 19 lõike 2 rikkumist ning nõuab esimese võimalusena vaidlustatud otsuse tühistamist.
- 4 Vastustaja palub jätta kaebus rahuldamata esimese võimalusena kaebaja kaebeõiguse puudumise tõttu ja teise võimalusena põhjendamatu tõttu.

Eelotsusetaotluse põhjused ja poolte argumendid

- 5 Eelotsusetaotluse esitanud kohus analüüsib kõigepealt küsimust, kas kaebajal, kes on võrgukasutaja, on õigus esitada kaebust vaidlustatud otsuse peale, millega kehtestatakse võrguhalduri kohaldatavad hinnad. Kohaldatavate riigisiseste õigusnormide kohaselt loetakse menetlustes, millega kehtestatakse võrgutasud, nende teenuste tasud, mida võrguhaldurid võivad osutada eritariifiga, ja ühendustasud, otseselt mõjutatud isikuks ainult mõjutatud võrguhaldur.
- 6 Nagu kaebaja väidab, on vaidlustatud otsusega kehtestatud tariifid siduvad nii võrguhaldurile kui ka -kasutajale ning mõjutavad seega otseselt mõlema poole õigusi ja õigustatud huve, kuna juhul, kui need tariifid ei ole kehtestatud õiguspäraselt, kannavad võrgukasutajad kahju. Kaebaja, maagaasi turustaja staatuses ei saa oma ärilepingute täitmise tõttu otsustada mitte kasutada vaidlustatud otsuses ette nähtud gaasibörsiteenust, mille eest FGSZ Zrt. nõuab temalt tasu, mida kohaldatakse automaatselt ja kohustuslikult. Maagaasi turustaja jaoks ei ole tegemist valikulise lisateenusega, vaid see on ainus viis tegeleda maagaasikaubandusega koos teiste turustajatega, nii et see mõjutab kõikide teenuse ostjate ja teiste samasuguses olukorras olevate turuosaliste (maagaasi müügi litsentside omanikud) õigusi ja õigustatud huve.
- 7 Kaebaja väidab, et vastavalt riigisisestele õigusnormidele oli tal kaebeõigus menetluses, millega kehtestati lähtehinnameetod, millel põhinevad võrgukasutustariifid, ja määrati kindlaks ülekandevõrgu haldamistariifidega seotud allahindlused, kordajad ja hooajalised tegurid, ning peab seega diskrimineerivaks ja liidu õigusega vastuolus olevaks vahetegemist, mille järgi tal ei ole õigust esitada kaebust vaidlustatud otsuse peale, millega kehtestatakse võrgutasud, nende teenuste tasud, mida võrguhaldurid võivad osutada eritariifiga,

ja ühendustasud. Tema arvates ei oma mõjutatud isiku staatuse jaoks tähtsust, kas turustaja kajastab või mitte võrgutasud kuludena.

- 8 Vastustaja vaidlustab kaebaja kaebeõiguse, väites, et kaebaja ei olnud vaidlustatud otsuse vastuvõtmise menetluse pool ning et kaebaja ja kaebuse eseme vahel puudub igasugune otsene seos. Ta väidab, et vaidlustatud otsus kehtestab otseselt kohustused ainult FGSZ Zrt.-le, mistõttu ei mõjuta see kaebaja olukorda mitte otseselt, vaid üksnes kaudselt. Ta viitab ka riigisisestele õigusnormidele, mille kohaselt tunnustatakse vaidlustatud otsuse vastuvõtmise menetluses otseselt mõjutatud osalisena ainult mõjutatud võrguhaldurit. Vastustaja vaidleb vastu sellele, et vaidlusaluse gaasibörsiteenuse kasutamine ja vastava tasu maksmine on kaebajale kohustuslikud, ning väidab samuti, et tariifi lõppkoormus ei lasu tingimata kaebajal, kuna viimasel on võimalus seda edasi kajastada. Sellega seoses märgib ta, et kaebaja kaebeõiguse tunnustamine tähendaks, et igäühte, kellele langeb nimetatud tasumäärade lõppkoormus, võiks pidada „reguleeriva asutuse otsusest mõjutatud osaliseks“ ning ta võiks sellisena sellistel asjaoludel nagu põhikohtuasjas taotleda haldusmenetluse algatamist.
- 9 Vastustaja viitab direktiivi põhjendusele 33, millest võib järeldada, et direktiivis ei ole määratletud mõistet „mõjutatud osaline“, nii et seda tuleb tõlgendada ja see tuleb kindlaks määrata riigisisestes õigusnormides. Liikmesriigi kohtupraktika kohaselt on otsese õigusliku huvi tõendamine vaidluse sisulistes küsimustes otsuse tegemise eeltingimus, ilma et kaebeõiguse alusena piisav ainult majanduslikust huvist.

Asjakohased õigusaktid

10 Euroopa Liidu õigus:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ, artikli 41 lõige 17;
- Euroopa Liidu põhiõiguste harta, artikkel 47.

Liikmesriigi õigusnormid:

- 2008. aasta XL seadus maagaasi tarnimise kohta (a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (Get.)); edaspidi „maagaasivarustuse seadus“:

§ 129/B

1. Menetlustes, millega kehtestatakse võrgutasud, nende teenuste tasud, mida võivad võrguhaldurid osutada eritariifiga, ja ühendustasud, loetakse otseselt mõjutatud isikuks ainult asjaomane võrguhaldur.

2. Menetlustes, millega kehtestati lähtehinnameetod, millel põhinevad võrgukasutustariifid, ja määrati kindlaks ülekandevõrgu haldamistariifidega seotud allahindlused, kordajad ja hooajalised tegurid, loetakse otseselt mõjutatuks ka isikuid, kellel on õigus, et nendega konsulteeritakse seoses ülekandevõrgu haldamise tariifidega.
- 2017. aasta I seadus halduskohtumenetluse kohta (a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.))

§ 17 Menetluse algatamise õigus on

- a) isikul, kelle õigust või õigustatud huvi haldustegevus otseselt mõjutab;

[...].

§ 48. Vastuvõetamatus

1. Kohus jätab kaebuse vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata, kui:

[...]

- c) seda ei ole esitanud isik, kellel on selleks seadusega õigus;

[...].

Eelotsusetaotluse põhjendused

- 11 Eelotsusetaotluse esitanud kohus on pädev lahendama liikmesriigi reguleeriva asutuse tehtud otsuse peale esitatud kaebust. Kaebuse sisulistes küsimustes läbivaatamiseks tuleb eelnevalt lahendada küsimus, kas kaebajal on kõiki käesoleva kohtuasja asjaolusid arvestades õigus esitada kaebust direktiivi artikli 41 lõike 17 alusel. Kui kohtumenetlus algatati sellise isiku algatusel, kellel ei ole selleks õigust, siis tuleb riigisisese õigusnormi alusel ja menetluslikku takistust arvesse võttes jätta kaebus menetlusse võtmata ilma kohtuasja sisulisi küsimusi arutamata. Kui võib kinnitada, et kaebajal on õigus taotleda kohtumenetluse algatamist, tuleb seejärel kohtuasja sisuliselt lahendamise eeltingimusena analüüsida, kas tal on ka kaebeõigus, see tähendab, kas vaidlustatud otsus mõjutab otseselt tema õigusi või õigustatud huve.
- 12 Kuna mõistet „reguleeriva asutuse otsusest mõjutatud osaline“ ei ole direktiivis seoses selle artikli 41 lõikes 17 ette nähtud kohtuliku kaebusega reguleeriva asutuse otsuse peale määratletud, tuleb selle mõiste analüüsimisel võtta arvesse Euroopa Kohtu praktikast tulenevaid juhiseid. Euroopa Kohus analüüsis oma 19. märtsi 2015. aasta kohtuotsuses E.ON Földgáz Trade (C-510/13, EU:C:2015:189; edaspidi „kohtuotsus E.ON Földgáz“) ja 16. juuli 2020. aasta kohtuotsuses komisjon vs. Ungari (elektri ja maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tasud) (C-771/18, EU:C:2020:584; edaspidi „kohtuotsus C-771/18“) esiteks nende subjektide hulka, kellel on liidu õiguse alusel õigus esitada kaebus

riikliku reguleeriva asutuse otsuse peale, mis käsitleb maagaasi siseturu reguleerimist, ja teiseks, arvestades ka tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet, seda, milline on liikmesriikide kohustuse kehtestada sellised õiguskaitsemenetlused sisu. Eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleliolevas kohtuasjas on põhjendatud nende kahe aspekti üksikasjalikum tõlgendamine.

Esimene eelotsuse küsimus – kaebeõigust piiravate riigisiseste õigusnormide kohaldatavus

- 13 Esimese eelotsuse küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtul tõlgendada direktiivi artikli 41 lõikes 17 ette nähtud liikmesriikide kohustuse sisu, võttes arvesse ka põhiõiguste harta artiklis 47 sätestatud tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet. Eelotsusetaotluse esitanud kohus küsib, kas liikmesriigi õigusnormid, mis on kohaldatavad sellises olukorras, nagu on kõne all põhikohtuasjas, ja mille kohaselt loetakse menetlustes, millega kehtestatakse võrgutasud, nende teenuste tasud, mida võrguhaldurid võivad osutada eritariifiga, ja ühendustasud, mõjutatud osaliseks ainult võrguhaldurit (maagaasivarustuse seaduse § 129/B lõige 1), on liidu õigusega kooskõlas. Riigisisese õiguses on kaebeõigus *ex lege* piiratud, võimaldamata halduskohtule individuaalset kaalumise- või hindamisõigust, mis kujutab endast eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul direktiivi artikli 41 lõikes 17 ette nähtud kaebeõiguse ebaproportsionaalset piiramist.
- 14 Euroopa Kohus on pädev tõlgendama direktiivi artikli 41 lõikes 17 sätestatud mõistet „mõjutatud [isik]“. Ilma Euroopa Kohtu eelneva, määrava ja selge tõlgenduseta ei ole eelotsusetaotluse esitanud kohus omakorda pädev tunnustama liidu õiguse ülimuslikkust ja kohustust jätta kohaldamata riigisisene õigusnorm, mis on liidu õigusega vastuolus. Euroopa Kohtu selge tõlgendusjuhise puudumisel tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtul riigisisese õiguse alusel jätta kaebaja esitatud kaebus vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata ilma kohtuasja sisulisi küsimusi arutamata, kuna riigisisese õiguse kohaselt ei kuulu kaebaja nende isikute hulka, kellel on õigus algatada kohtumenetlus. Järelikult on Euroopa Kohtu õiguslik tõlgendus direktiivi artikli 41 lõikega 17 ja põhiõiguste harta artikliga 47 tagatud kohtuliku kaitse õiguse teostamiseks möödapääsmatu.
- 15 Kohtuotsuses C-771/18, mis tehti Euroopa Komisjoni algatatud liikmesriigi kohustuste rikkumise menetluses nr INFR(2014)2271, analüüsis Euroopa Kohus, kas Ungari seadusandja kehtestatud õiguskaitsemenetlused on kooskõlas liidu õigusega – muu hulgas direktiivi artikli 41 lõikega 17, mida tuleks samuti käesolevas kohtuasjas analüüsida. Komisjon heitis konkreetselt ette, et maagaasivarustuse seaduse § 129/A lõigete 3 ja 4 kohaselt, mis kehtisid kuni 20. detsembrini 2016, loeti seoses menetlustega, millega kehtestatakse võrgutasud, nende teenuste tasud, mida võrguhaldurid võivad osutada eritariifiga, ja ühendustasud, osaliseks ainult asjaomast võrguhaldurit ja ainult tema võis kasutada kaebuse esitamise õigust. [Ungari] seadusandja tunnistas siiski pärast komisjoni menetluse algatamist vaidlustatud sätted kehtetuks ja komisjon aktsepteeris seda probleemi lahendusena, jäädes samas oma etteheite juurde, mille

kohaselt ei ole Ungari oma kohustusi täielikult täitnud, kuna ta ei ole kehtestanud sobivat menetlust selleks, et tagada õigus esitada riikliku reguleeriva asutuse otsuste peale direktiivi artikli 41 lõike 17 alusel kaebus.

- 16 Kuigi Euroopa Kohus ei pidanud liikmesriigi kohustuste rikkumise menetluses analüüsima kuni 20. detsembrini 2016 kehtinud maagaasivarustuse seaduse § 129/A lõiget 3 ja 4 ette nähtud õiguskaitsemenetlusi, tuleb rõhutada, et need varasemad õigusnormid ja selles seaduses ette nähtud praegused õigusnormid on sarnased. Kõige olulisem sarnasus on see, et mõlemas reguleerimismudelis kvalifitseeritakse otseselt mõjutatud osaliseks ainult võrguhaldur, nii et ainult temal on õigus pöörduda kohtusse. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates vastab kuni 20. detsembrini 2016 kehtinud maagaasivarustuse seaduse § 129/A lõigete 3 ja 4 sisu praegu kehtiva seaduse § 129/B lõike 1 sisule, mistõttu on praegu kehtivad õigusnormid komisjoni varem vaidlustatud sätetega identsed.
- 17 Nagu Euroopa Kohus kohtuotsuse E.ON Földgáz punktis 50 märkis, siis kuigi õigussubjekti kaebeõigus ja [õigustatud] huvi kohtusse hagi esitamiseks tuleb kindlaks määrata liikmesriigi õiguses, nõuab liidu õigus lisaks võrdväärse ja tõhususe põhimõtete järgimisele, et liikmesriigi õigusnormid ei riku Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 47 ette nähtud õigust tõhusale kohtulikule kaitsele.
- 18 Võttes arvesse ka komisjoni vastuväiteid 2016. aasta õiguskaitsemenetluse mudelile, leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et esimesele küsimusele tuleb vastata, et direktiivi artikli 41 lõiget 17 koostoimes põhiõiguste harta artikliga 47 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus riigisisised õigusnormid, mis näevad ette, et selle liikmesriigi reguleeriva asutuse menetluses, millega kehtestatakse võrgutasud, on võrguhaldur ainus otseselt mõjutatud osaline, kellel on selles staatuses õigus esitada selles menetluses vastu võetud otsuse peale kaebus. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates piirab maagaasivarustuse seaduse § 129/B lõige 1 põhjendamatult nende isikute ringi, kellel on õigus esitada reguleeriva asutuse otsuste peale kaebus, välistades seega kaebuse esitamise võimaluse teiste maagaasituru osaliste jaoks, keda otsus võib otseselt puudutada.
- 19 Eeltoodut arvestades tuleb juhul, kui Euroopa Kohus vastab esimesele eelotsuse küsimusele jaatavalt, jätta käesolevas põhikohtuasjas kohaldamata maagaasivarustuse seaduse § 129/B lõige 1 seoses kaebaja õigusega algatada kohtumenetlus, kuna riigisisised õigusnormid ei ole kooskõlas liidu õiguse sätetega, mis käsitlevad kaebeõigust, ega tõhusa kohtuliku kaitse põhimõttega, mis on sätestatud põhiõiguste harta artiklis 47. Kuna sellisel juhul oleksid Euroopa Liidu õigusnormid vahetult kohaldatavad ja need on riigisiseste õigusnormide suhtes ülimuslikud, mistõttu tuleb tunnustada kaebaja üldist õigust algatada kohtumenetlus, siis tuleks vastata ka teisele eelotsuse küsimusele, mis puudutab käesolevas asjas kaebaja isikliku puutumusega seotud kaebeõiguse ulatust, mis on määratletud liidu õiguses.

Teine eelotsuse küsimus – niisuguse turuosalise nagu kaebaja kaebeõigus

- 20 Teise eelotsuse küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus, arvestades maagaasi siseturu reguleerimist käsitlevaid liidu õigusnorme, mis määravad isikulises kohaldamisalas kindlaks isikud, kellel on õigus esitada kaebus reguleeriva asutuse otsuste peale, Euroopa Kohtu tõlgendust ja juhiseid küsimuses, kas turuosalist, kes on sellises olukorras nagu kaebaja halduskohtumenetluses, mis on algatatud põhikohtuasja esemeks oleva vaidlustatud otsuse peale, tuleb käsitada „reguleeriva asutuse otsusest mõjutatud osalisena“.
- 21 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul on see küsimus sarnane küsimusega, mida Euroopa Kohus analüüsis kohtuotsuses E.ON Natural Gas. Nimetatud kohtuotsuse punkti 48 kohaselt põhines E.ON Trade Földgáz Zrt. kaebeõigus asjaolul, et E.ON Trade Földgáz Zrt.- le kuuluvad teatavad õigused ning tuleb arvesse võtta, et reguleeriva asutuse otsus võib neid õigusi mõjutada. Euroopa Kohus märkis kohtuotsuse E.ON Földgáz punktis 49, et vastavate liidu õigusnormide puudumisel tuleb iga liikmesriigi õiguskorras määrata pädevad kohtud ja kehtestada menetlusnormid nende kohtuasjade läbivaatamiseks, mille eesmärk on tagada isikutele liidu õigusest tulenevate õiguste kaitse, kusjuures liikmesriikidel on kohustus tagada igal üksikjuhul nende õiguste tõhus kaitse. Liikmesriigid peavad seda pädevust siiski teostama, respektides ja rikkumata seejuures põhiõiguste harta artikliga 47 tagatud õigust tõhusale õiguskaitsevahendile.
- 22 Eeltoodut arvestades tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleliolevas põhikohtuasjas tõlgendada direktiivi artikli 41 lõiget 17, et otsustada, kas kaebajat, maagaasikaubandusega tegelevat äriühingut, kes kasutab võrgukasutajana maagaasiedastusvõrku, tuleb käsitada isikuna, kellel on direktiivi alusel õigused ja kelle olukorda võib mõjutada või mõjutab reguleeriva asutuse otsus, millega kehtestatakse võrgutasud, nende teenuste tasud, mida võivad võrguhaldurid osutada eritariifiga, ja ühendustasud, nii et tuleb tunnustada tema õigust esitada kohtusse kaebus. Selle küsimuse lahendamiseks on asjakohane ka argument, mille esitas kaebaja oma kaebuses ja mille kohaselt vaidlustatud otsus on vastuolus liidu õigusega, kuna sellega rikutakse määruse 2017/460 artikli 3 punkti 15, artikli 4 lõiget 4 ja artikli 19 lõiget 2, mida saab sisuliselt analüüsida vaid siis, kui eelotsusetaotluse esitanud kohus tuvastab, et kaebajal on kaebeõigus.
- 23 Eelotsusetaotluse esitanud kohus teeb ettepaneku vastata, et sellises olukorras, nagu on kõne all põhikohtuasjas, on maagaasiturul osalisel, kes on niisuguses olukorras nagu kaebaja, õigus esitada kaebus, kuna ta võib olla otseselt puudutatud. Selle aluseks on see, et võrguhaldur, keda vaidlustatud otsus otseselt kohustab, nõuab automaatselt ja kohustuslikult selle otsusega kehtestatud tariife kaebajalt kui maagaasikaubandusega tegelevalt ettevõtjalt, kes on kohustatud tasuma need tariifid võrguettevõtjale, ning kui ta seda kohustust ei täida, siis ei saa ta maagaasikaubandusega tegeleda. Järelikult mõjutab vaidlustatud otsuse võimalik õigusvastasus – käesolevas kohtuasjas vastuolu liidu õigusega – otseselt kaebaja õigusi ja õigustatud huve.

24 Eeltoodut arvestades tuleb põhikohtuasjas selleks, et teha kohtuasja sisuliselt lahendamise eeltingimusena kõigepealt kindlaks, kas on olemas õigus algatada kohtumenetlus ja kaebeõigus – kaebaja õiguste või õigustatud huvide otsene rikkumine –, vastata mõlemale eelotsuse küsimusele.

25 [...]

26 [...] [liikmesriigi menetlusõiguse kaalutlused]

Budapest, 22. märts 2022.

[...] [Allkirjad]

TÖÖDOKUMENT